

Nazwa przedmiotu	Finanse ubezpieczeń społecznych
Kod przedmiotu	2400-M1FiRFUS
Profil studiów	ogólnoakademicki
Stopień studiów	drugi
Kierunek studiów	Finanse i Rachunkowość
Specjalność (jeśli dotyczy)	-
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok studiów	I
Semestr	zimowy
Liczba godzin	30
Forma/typ zajęć	konwersatorium
Punkty ECTS	3
Rodzaj przedmiotu (przedmiot obowiązkowy / kierunkowy do wyboru / fakultatywny / seminarium)	kierunkowy do wyboru
Sposób realizacji przedmiotu (stacjonarny / zdalny / kurs internetowy / kurs realizowany metodą blended learning)	stacjonarny
Język wykładowy	polski
Wymagania formalne	brak
Założenia wstępne	Zakłada się, że studenci znają podstawy finansów i demografii, oraz pojęcia cyklu życia, dochodu permanentnego, stopy dyskonta oraz oczekiwane trwanie życia.
Skrócony opis przedmiotu	Celem zajęć z „Finansów ubezpieczeń społecznych” jest zapoznanie z zagadnieniami z zakresu zasad finansowania ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych.
Treści kształcenia dla przedmiotu	Kurs poświęcony jest problematyce finansowania zabezpieczenia społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem ubezpieczeń emerytalno-rentowych, a także innych elementów zaopatrzenia społecznego. Omawia uwarunkowania finansowe systemów ubezpieczeń społecznych, ich zróżnicowanie międzynarodowe oraz kierunki reform. 1. Istota i zakres zabezpieczenia społecznego Pojęcie zabezpieczenia i ubezpieczeń społecznych, ich elementy oraz argumenty za i przeciw ingerencji państwa; różnice między ubezpieczeniami społecznymi i prywatnymi. 2. Model dochodów w cyklu życia gospodarstwa domowego Hipoteza permanentnego dochodu, model cyklu życia, stopa zastąpienia, oszczędzanie i składki emerytalne. 3. Formy oszczędzania na starość Systemy repartycyjne, kapitałowe i zaopatrzeniowe; plany emerytalne, zdefiniowane świadczenia i składki oraz podział ryzyka. 4. Procesy demograficzne a polityka społeczna

	Starzenie się społeczeństw, struktura demograficzna, stopa zależności demograficznej oraz wpływ demografii na systemy emerytalne. 5. Standardy socjalne i ochrona przed ubóstwem Miary ubóstwa, relacje świadczeń minimalnych do wynagrodzeń, renty, pomoc społeczna, świadczenia przedemerytalne i polityka rynku pracy. 6. Repartycyjne ubezpieczenia emerytalno-rentowe Istota finansowania repartycyjnego, jego zalety i ograniczenia oraz rola gwarancji państwa. 7. Kapitałowe ubezpieczenia emerytalne i prywatne plany emerytalne Formuły świadczeń, kumulacja i przenoszenie uprawnień, wycena świadczeń oraz rola państwa. 8. Reformy systemów emerytalnych Główne kierunki reform, transformacja systemów oraz finansowanie zmian emerytalnych. 9. Systemy wielofilarowe Podział funkcji między filary systemu emerytalnego oraz przykłady rozwiązań międzynarodowych. 10. Polski system ubezpieczeń społecznych Struktura systemu, podstawowe regulacje, transformacja systemu, rola ZUS, OFE oraz filary emerytalne. 11. Finanse systemu emerytalnego Dochody i wydatki systemów emerytalnych, składki, świadczenia oraz liczba ubezpieczonych i świadczeniobiorców. 12. Społeczne i gospodarcze koszty ubezpieczeń społecznych Wpływ systemów ubezpieczeń na gospodarkę, finanse publiczne, rynek pracy oraz klin podatkowy.
Przedmiotowe efekty uczenia się	Po ukończeniu przedmiotu, student: W ZAKRESIE WIEDZY: - zna i rozumie istotę zabezpieczenia społecznego i ubezpieczeń społecznych, zasady ich funkcjonowania oraz podstawowe problemy tych systemów, w tym różnice między ubezpieczeniami społecznymi i prywatnymi, zależności z procesami demograficznymi oraz uwarunkowania potrzeby reform systemów emerytalnych - zna i rozumie model dochodów w cyklu życia gospodarstwa domowego oraz relacje między stopą zastąpienia, stopą oszczędzania i kapitałem, a także sposób rozkładu ryzyka w zależności od zasad działania systemu emerytalnego, w tym znaczenie i ograniczenia gwarancji państwa oraz kryteria oceny planów emerytalnych - zna i rozumie zasady funkcjonowania wybranych systemów emerytalnych w różnych krajach, podejścia do reform systemów emerytalnych oraz problemy finansowania ubezpieczeń społecznych i proponowane sposoby ich rozwiązywania, w tym rozwiązania przyjęte w polskim systemie emerytalnym i systemie ochrony przed ubóstwem W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI: - potrafi analizować działania sektora publicznego, w szczególności w obszarze polityki społecznej i reform ubezpieczeń społecznych, oceniać ich konsekwencje oraz rozpoznawać złożone zależności między systemem emerytalno-rentowym, rynkiem pracy, rynkami finansowymi i strukturą demograficzną

	• potrafi dokonywać obliczeń związanych z oszczędzaniem emerytalnym, w tym wyznaczać poziom oszczędności niezbędny do osiągnięcia określonej stopy zastąpienia oraz oceniać możliwe efekty przy zadanym poziomie oszczędności, korzystając z kalkulatorów emerytalnych, a także wskazywać należne świadczenia społeczne • potrafi analizować i syntetyzować teksty ekonomiczne oraz uczestniczyć w debacie publicznej dotyczącej zabezpieczenia i ubezpieczeń społecznych, formułując argumenty za i przeciw proponowanym rozwiązaniom oraz odróżniając argumenty wynikające z teorii ekonomii od argumentów opartych na wartościach społecznych W ZAKRESIE KOMPETENCJI: • jest świadomy znaczenia i społecznej kontrowersyjności reform systemów emerytalnych, rozumie ich konsekwencje społeczne oraz zdaje sobie sprawę z ograniczeń wiedzy eksperckiej w wyjaśnianiu tych zagadnień w debacie publicznej • jest gotów do udziału w dyskusjach dotyczących zmian w systemie ubezpieczeń społecznych, formułując argumenty osadzone zarówno w teorii ekonomii i finansów, jak i w odniesieniu do wartości społecznych • ma świadomość różnic między teorią a praktyką funkcjonowania systemów emerytalnych, rozumie konieczność dostosowywania rozwiązań do uwarunkowań społeczno-gospodarczych oraz wykazuje gotowość do stałego uzupełniania wiedzy w tym obszarze
Powiązanie efektów przedmiotowych z efektami kierunkowymi/specjalnościowym i (oznaczonymi kodami z programu nauczania)	kierunek Finanse i Rachunkowość: KW02, KU02, KU07
Nakład pracy studenta	Szacunkowy nakład pracy studenta: 3 ECTS x 25h = 75h (K) - godziny kontaktowe (S) - godziny pracy samodzielnej zajęcia: 30h (K) 0h (S) egzamin: 2h (K) 0h (S) konsultacje: 5h (K) 0h (S) przygotowanie do zajęć: 0h (K) 12h (S) przygotowanie do egzaminu: 0h (K) 16h (S) przygotowanie prac na zajęcia: 0h (K) 10h (S) Razem: 37h (K) + 38h (S) = 75h
Metody i kryteria oceniania	Uzyskanie zaliczenia przedmiotu wymaga: 1. Obecności na zajęciach; 2. Aktywnego udziału w dyskusji podczas zajęć; 3. Dodatkowo punktowane jest przygotowanie prezentacji na zajęcia (do 15 pp); 4. Pisemnego zaliczenia sprawdzianu wiedzy i umiejętności zdobytych podczas kursu 5. Skala ocen: 0-50%: 2 50- 60%: 3 60- 70%: 3,5 70- 80%: 4

	80- 90%: 4,5 90- 99%: 5 100%: 5!
Literatura	Atkinson A.B. (1999), The Economic Consequences of Rolling Back the Welfare State, The MIT Press Auerbach A.J., M.S. Feldstein (eds.), Handbook of Public Economics, Elsevier, North-Holland Averting the Old Age Crisis. A World Bank Policy Research Report (1994), Oxford University Press. Barr N., P. Diamond (2008), Reforming Pensions. Principles and Policy Choices, Oxford University Press. Clark, R.L., R.V. Burkhauser, M. Moon, J.F. Quinn, T.M. Smeeding (2004), The Economics of an Aging Society, Blackwell Publishing, Oxford Góra Marek (2003), System Emerytalny, PWE, Warszawa Muszalski Wojciech (2004), Ubezpieczenie społeczne, PWN, Warszawa. Stiglitz J.E. (2004), Ekonomia Sektora Publicznego, PWN
Metody dydaktyczne	Elementy wykładu, praca w grupach nad tekstem, praca indywidualna z tekstem, dyskusja moderowana, dyskusja w grupach, prezentacje przygotowane przez studentów, warsztaty oparte o rozwiązywanie studiów przypadku, analiza tekstu, analiza informacji dostępnych na stronach rządowych, prezentacja multimedialna, rozwiązywanie zadań algebraicznych
Oprogramowanie	brak